

Warszawa, 10 grudnia 1935 r.

URZĄD PATENTOWY

B416 11/40

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 22249.

Kl. 15 a, 9.

Robert Strahm
(Bern, Szwajcaria).

Urządzenie do zaciskania składu czcionek.

Zgłoszono 14 lipca 1933 r.

Udzielono 11 października 1935 r.

Pierwszeństwo: 16 lipca 1932 r. (Szwajcaria).

W celu zaciskania składu czcionek, przeznaczonego do druku, obwiązywano go dotychczas zwyczajnie sznurkiem. Wady takiego wiązania są oczywiste, gdyż sznurek łatwo się rozluźnia i przed rozpoczęciem druku musi być usunięty. Stosowane dotychczas do tego celu ramki okazały się niepraktyczne, gdyż z powodu swej sztywności nadają się tylko do składów o wielkości, wahającej się w określonych granicach.

Stosowano również zamiast sznurka taśmę, której końce łączono zamknięciem. Znane zamknięcia nie pozwalają jednak na tak silne zaciskanie składu, aby nie wysta-

wały ślepe czcionki, znajdujące się pomiędzy właściwymi czcionkami.

Postęp urządzenia według wynalazku w stosunku do znanych polega na tem, że zamknięcie posiada jako kadłub listwę w kształcie litery U, pomiędzy bocznymi ściankami której niema żadnych części, któreby mogły utrudnić ściąganie i nawijanie taśmy, obejmującej skład czcionek. Można zatem stosować znacznie szerszą, a zatem cieńszą taśmę, aniżeli dotychczas, co nietylko powoduje lepsze związanie składu czcionek, ale również pozwala na zmniejszenie rozmiarów urządzenia. Dzięki zastosowaniu szerokiej taśmy metalowej można grubość

jej dostosować do zwykle stosowanej w rzemiośle drukarskim jednostki, mianowicie półpunktu, to jest 0,18 mm, wskutek czego wymiary składu czcionek są utrzymywane w zwykłych granicach.

Na rysunku przedstawiono przykład wykonania wynalazku, a mianowicie fig. 1 przedstawia przekrój podłużny urządzenia; fig. 2 — przekrój poziomy; fig. 3 — widok z góry, a fig. 4 — przekrój po linii IV — IV według fig. 3.

Listwa 1 posiada przekrój w kształcie literu U, której ścianka podstawowa jest na jednym końcu nieco krótsza od obu jej ścianek bocznych. Na tym samym końcu listwy 1 jest osadzone nawijadło 2 do napinania taśmy metalowej 3, obejmującej skład czcionek. Nawijadło 2 utworzone jest z dwóch prętów (drutów), osadzonych równolegle obok siebie w tarczy 8. Zewnętrzna tarcza 8 jest osadzona obrotowo w otworze 9 dolnej (zewnętrznej) ścianki listwy 1. Górne końce drutów nawijadła 2 są przetknięte przez otwory w tarczy 10, osadzonej od zewnątrz obrotowo w górnej ściance listwy 1, i wystają poza tę tarczę, kończąc się wspólnym spłaszczonym czopem 12 do zakładania nań klucza do obracania nawijadła 2. Czop 12 utworzony jest przez spojone końce drutów nawijadła 2; wkładka, osadzona między nimi ma na celu uzyskanie szczeliny 5. Czopem 12 oraz tarczami 8 i 10 druty nawijadła 2 są tak mocno połączone, że nie mogą zmienić wzajemnego położenia. Podłużna szczelina 5 między drutami służy do przetykania jednego końca nawijanej taśmy 3. Drugi koniec taśmy 3 zakłada się dokoła podstawowej ścianki listwy 1 i zatyka w szczelinę 1' tej ścianki. Obwód tarczy 10 tworzy kółko zapadkowe 11, w które zapada uzębionym swym końcem dość szeroki rygiel 13, którego drugi koniec jest odgięty do góry. Przez ten odgięty koniec przechodzi trzpień 14, który służy do prowadzenia rygla 13 wzdłuż górnej ścianki listwy 1. Ry-

giel 13 jest poza tem prowadzony przez czop 15, wystający z górnej ścianki listwy 1 i przechodzący przez szczelinę 16 rygla 13. Sprężyna 17 na trzpieniu 14 dociska stale rygiel 13 do kółka zapadkowego 11. Zastosowanie szerokiego rygla o większej ilości zębów pozwala na to, aby tarcza 10 i rygiel 13 były możliwie cienkie, co umożliwia zastosowanie szerokiej taśmy, lepiej zaciskającej skład czcionek.

Ponieważ nawijadło 2 umieszczone jest na tym końcu listwy 1, na którym ścianka środkowa jest wycięta, więc wygrywa się przez to miejsce dla większej liczby zwojów taśmy na nawijadle 2. Pozioma szerokość listwy 1 jest ściśle ograniczona wielkością odstępów, jakie występują między poszczególnymi składami czcionek przy umieszczaniu w maszynie drukarskiej większej ilości składów, przyczem pożądané jest, aby te odstępy były niewielkie.

Ponieważ, jak to było wspomniane, cienka taśma metalowa odstaje tylko bardzo nieznacznie od obejmowanego składu czcionek, umożliwione jest stosowanie większej ilości składów, zaciśniętych w urządzeniach według wynalazku, do maszyny drukarskiej, przyczem listwa 1 spełnia rolę ramki kolumny. Urządzenie według wynalazku pozwala przytem na łatwe rozluźnianie składu czcionek w maszynie, gdyż jest łatwo dostępne.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie do zaciskania składu czcionek zapomocą taśmy, znamienne tem, że posiada ustalone zapomocą kółka zapadkowego (11) nawijadło (2) do nawijania taśmy, przymocowane do dwóch tarcz (8, 10), które są od zewnątrz osadzone obrotowo w ściankach bocznych listwy (1), posiadającej przekrój w postaci litery U, i z których jedna tarcza (10) jest wykonana jako wspomniane kółko zapadkowe (11), w którego uzębienie zapada uzębiony rygiel (13), osadzony przesuwnie i sprężynu-

jąco na listwie (1), przyczem od strony nawijadła (2) koniec ścianki środkowej tej listwy jest wycięty w celu zwiększenia miejsca dla zwojów taśmy na nawijadle (2).

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamiennie tem, że nawijadło stanowią dwa obok siebie umieszczone druty, wystające

poza tarczę (10) kółka zapadkowego i połączone ze sobą na tej stronie na stałe, tworząc czop (12) do zakładania klucza do obracania nawijadła (2).

Robert Strahm.

Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.

Fig. 1

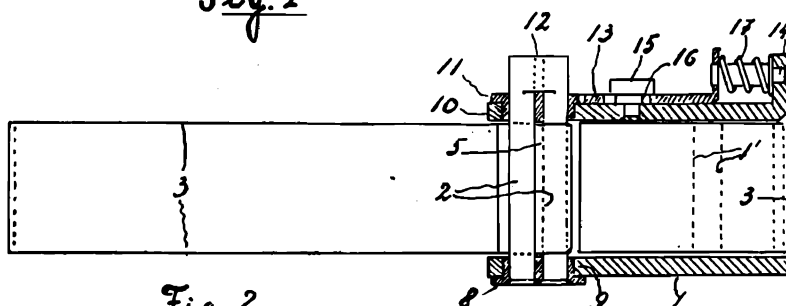

Fig. 2

